

Pa pošli prejeman:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta . . . 13 „ — „
četrt . . . 6 „ 50 „
mesec . . . 2 „ 20 „

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta . . . 10 „ — „
četrt . . . 5 „ — „
mesec . . . 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

DR. BIBLIOTEKA
LJUBLJANA

DR. BIBLIOTEKA
ZU
LAIBACH

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefunkovana pisma ne
vzprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
nških ulicah št. 2, L. 17

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 1.

V Ljubljani, v četrtek 2. januarija 1902.

Letnik XXX.

Sestanek krščansko-mislečega učiteljstva.

Krščansko misleče učiteljstvo se je šlo pretekla dva dni v Ljubljani v častnem številu. Sestanek je pokazal, da vrste krščansko mislečega učiteljstva naraščajo, in da to gibanje veselo napreduje kljub vsem napadom nasprotnikov. Prišlo je na shod lepo število učiteljev in učiteljic od vseh strani slovenske domovine.

Mnogobrojna je bila udeležba v nedeljo pri zabavnem večeru v veliki dvorani »Katoliškega doma«. Dvorana je bila natlačena polna učiteljstva in pa občinstva, ki je prišlo počastiti slovensko učiteljstvo. Po nekaterih umetniško prednasanih točkah »Meščanske godbe« dvignil se je predsednik »Slomškove zveze«, gospod deželni poslanec Fran Jaklič, ki je pozdravil vse navzoče. Vesel sem nocoj, dejal je govornik, pred večerom drugega običnega zbor »Slomškove zveze«, vesel sem tem bolj, ko vidim tukaj zbrano toliko in tako častito družbo, ki je prihitela iz vseh krajev in iz vseh stanov v to dvorano, da se poveseji in pozabava v družbi krščansko mislečega slovenskega učiteljstva, ki je prišlo že danes v Ljubljano.

V tej radosti, ko vidim, da krščansko misleče slovensko učiteljstvo ni tako osamljeno, kakor si žele mnogi, pozdravljam v prvi vrsti Vas, gospodje poslanci. (Viharno poskjanje.) Vaša navzočnost svdoči, da cenite delovanje krščansko mislečega učiteljstva, da hočete podpirati s svojega visokega mesta naše delovanje, da hočete uvaževati tudi naše gmotne težnje, ker veste, da le učiteljstvo, katero je prosto najhujših gmotnih skrbi, se more z vso vneto, z vso ljubeznijo in nerazdelno žrtvovati svojemu svetemu zvanju, pripeljati narod, katerega zastopate Vi, do častne in večne sreče. Pozdravljam slovensko meščanstvo našega središča, naše bele Ljubljane. Krščanska misel, potisnjena nekaj po mestih v kot, osvaja si polagoma srca meščanov. Vi ste prihiteli v našo sredo, ker Vas je prignalo srčno hrepenenje in želja, da bi že skoraj zavladala krščanska misel med učiteljstvom, kjer — prepričani, da le učiteljem krščanskega mišljenja in življenja morate brez strahu zaupati svojo nado, svoje najdražje, svojo dečo.

Pozdravljeni tudi Vi, slovenski delavci! Prišli ste, kot bratje k bratom, da si stisnemo po bratovski roke, delavci Vi in delavci mi. Pri težkem delu po delavnicah in tvornicah, sredi neprestanega boja za vsakdanji kruh, ste si ohranili srca čista in živo krščansko zavest, ki daje smer Vašemu javnemu delovanju. Kar čutite v srcu, ko želite svojim otrokom krščanskih učiteljev in vzgojiteljev, to povejte tudi javno. Združite zahtevo po krščanskem učiteljstvu z enakimi zahtevami drugih stanov, zanesite to zahtevo med delavsko maso, pa boste videli, kako hitro bode kri in meso ideja krščanske šole in krščanskega učiteljstva; a mi slovenski učitelji bomo tem pogumnejši in vztrajnejši, ko se bomo mogli v neenaki borbi z nasprotnikom opirati na vas. In ti mladina! Ti nadepolno krščansko dijaštvo! Pozdravljeni! Ko boste zavzeli po svojih študijah odlična mesta po naši domovini, ostanite zvesti tej ideji, ki vas je pripeljala nocoj v našo sredo, ideji krščanski. Spoznali ste brezversko nevarnost, ki obdaja

po šolah mladega človeka, skusili ste, kako težko si ohrani mladenič krščanske ideje neoskrunjene, zato glejte, da boste pospeševali po svojih močeh stremljenje ljudstva za krščansko šolo in vzgojo. Pozdravljam častito duhovščino! Med nami ne sme biti boja in mrznje. Odkritosrčno spoštovanje in ljubezen naj združuje oba stanova k složenemu in uspešnemu delu! Pozdravljam vse, ki ste tukaj. Iz dna srca pa pozdravljam stanovske brate in sestre, katere je privedla živa stanovska in krščanska zavest v belo Ljubljano od vseh krajev slovenske zemlje. Prihiteli ste iz zelenega Štajerja, celo od daljne ogerske meje, iz lepe, a za naše somišljenike vroče goriške dežele, iz Gorenjske, Notranjske in Dolenjske, pa tudi z vročih tal ljubljanskih, kar moram povdarjati, da pokažem, da še živi slovensko učiteljstvo, ki si je ohranilo krščanske vzore še čiste, ki za temi vzori ne hrepeni samo v zavetji svoje sobice, ampak hoče za dosego teh vzorov tudi javno delovati v blagor slovenskega rodu in v strah njegovih nasprotnikov. Vi bratje in sestre! Morda ste se s strahom napravljali na pot, morda ste se čutili osamljene v borbi; sedaj upam, da vidite, da je bil vaš strah nepotreben, da sedaj čutite, da ima slovensko krščansko misleče učiteljstvo pri svojem stremljenju najtrdnjejšo zaslombo v vseh vrstah in stanovih slovenskega ljudstva. — Ta zavest naj tolaži naše starejše tovariše, ki so hodili doslej po tej poti, a so morda mislili, da so sami, še enkrat naj jim zazare oči svetega ognja in navdušenja, ozirajo naj se na mladino in ji kličejo: Za nami!

A mladi rod naj zajema v spoznanju, da nismo osamljeni, moč in vztrajnost za neizogibno borbo. Boj bo sicer hud, a gotovo je, da ne brezuspešen, da bomo gotovo zmagali. Pokojni dr. Lampe mi je nekoč, ko sem bil ves obupan in potr, rekel: Naprej do zmage, naprej, per aspera ad astra! — Bratje in sestre, pogum! — Per aspera ad astra! (Dolgotrajno, burno odobravanje in klici: Živio Jaklič! Slava krščansko mislečemu učiteljstvu!)

V imenu katoliškega društva slovenskih učiteljic na Primorskem, pa tudi v imenu ravnatelja ženskega izobraževališča goriškega in člena primorskega šolskega sveta gosp. Štefana Križniča je želela učiteljica gđ. Weidich pl. Holzinger nadepolnemu otroku »Slomškove zveze« pa tudi ljubljanski materi »Slomškovi zvezi«, da bi pospeševala napredek v katoliškem smislu, kateri edini zamore osrečiti in povzdigniti častivredni učiteljski stan.

Nadučitelj g. Vauda iz Veržeja pri Ljutomeru je dejal, da ga je privedel v Ljubljano poseben povod od nevarne periterije. Povdarjal je, da je nevarnost istotako silna tudi v središču. Pravočasno se moramo ustaviti nevarnosti, dokler je še čas. Fino je ironiziral tiste, ki bodo končno v nasprotnem mpu gibanju spoznali, da so si pete požgali. Vspodbudno pojdimo naprej, še bolj odločni, nego doslej, in naj nas tudi v tiskarskem črnilu malo počrnijo. Nič ne de! Prenesli bomo to, kakor smo prenesli že marsikaj. In če me bo kdo vprašal, pravi govornik, kako je bilo, dejal mu bom: »Tiskarsko črnilo še vse premalo pove, še hujše je! Prepričan se je, da je res, kar piše o razkolu naše časopisje, a da bi prišel

čas, ko se bodo naše vrste tako pomnožile, da ne bo razdora med učiteljstvom in duhovščino, na to dobo napije«.

Predsednik »Meščanskega kluba« gosp. Lednik je nazdravil imenom krščansko mislečega meščanstva krščansko mislečemu učiteljstvu:

Obilo dobrega sadu na narodno gospodarskem in socialno političnem polju rodila sta I. in II. slov. kat. shod.

A jedna najlepših in najvažnejših posledic na teh shodih storjenih sklepov in resolucij je »Slomškova zveza«, združenje našega katoliško mislečega učiteljstva v zvezo, kateri namen je, vzgojiti našo mladino v duhu prvega slovenskega šolnika, ne le v narodnem, temveč tudi v pravem katoliškem duhu, po nazorih, kateri so bili odobreni na najvišjem mestu s tem, da je še celo presvitli naš prestolonaslednik blagovolil prevzeti pokroviteljstvo katoliško mislečega učiteljstva.

Ni moj namen in poklic, obširneje govoriti o preveliki važnosti vzgoje mladine in o neovrgljivi resnici, da je človek navadno produkt v mladosti vcepjenih mu nazorov. Zato tudi naš krščansko misleči narod v obče, posebno pa še naše krščansko misleče meščanstvo, ki je zastopano po tu navzočih članih »Meščanskega kluba«, z veseljem pozdravlja »Slomškovo zvezo«.

Saj z mirno vestjo prepuščamo vzgojo svoje dece učiteljstvu, ki nam je porok, da jo bode vzgojilo v katoliškem duhu, učiteljstvu, ki smatra katoliško vero kot trden temelj, na katerega mora biti postavljena vzgoja in izobrazba naroda. Zatoraj dvignem v imenu katoliško mislečega meščanstva čašo v prosep in procvitanje »Slomškove zveze«.

C. kr. učitelj Vogelnic je imenom idrijske podružnice »Slomškove zveze« povdarjal, da bo »Slomškova zveza« zmagoslavno prodirala, oklepajoč se večnih zmagoslavnih resnic. Dokler bo naš narod veren, toliko časa se mu ni bati za obstanek, ko bo pa izgubil vero, postal bo podlaga tujčevi peti. Dva faktorja pri vzgoji naroda sta duhovnik in učitelj, in blagor občini, v kateri ta dva faktorja delujeta združeno! Velika masa naroda je z nami, in sedaj se vidi tudi, da se nam pridružuje inteligenca, ki misli krščanski. Ne strašimo se torej boja. Brez boja ni zmage!

G. nadučitelj Cenčič s Kojškega je govoril imenom goriške podružnice in povdarjal, da je del učiteljstva zašel na pota, ki ne koristijo ne učiteljstvu, ne narodu. Tedaj pa ste se oglasili Vi vrlji, prvoborniki, in zaklicali ste: Do tukaj in ne naprej!

»ponosom zrete lahko na svoja prizadevanja. Vaša in naša trdnjava stoji trdno! V verigah terorizma je še mnogo učiteljstva, a po mišljenju je velika večina z nami. Le boječnost jih drži nazaj. Ko bodo videli, da niso nobenega izmed nas obesili, pokazali bodo svoje pravo prepričanje.

Besedo je dobil na to poslanec dr. Šustersič, ki je bil kakor vsi poslanci, že pri vstopu v dvorano gromovito pozdravljen. Dr. Šustersič je izjavil, da pozdravlja zbrano učiteljstvo v imenu katoliško-narodnih državnih in deželnih poslancev, katoliško narodne stranke in »Slovenskega centra«. V znamenju krščanske in narodne šole, narodne šole v pravem pomenu besede, zbralo se je toliko odličnega občinstva v tej dvorani.

Tudi v imenu ogromne večine sloven-

skega ljudstva prisrčno pozdravlja tiste junake in junakinje, ki se v današnjih razmerah pogumno drže načela, da velja krščanstvo v narodni šoli. Prepričani naj bodo, da imajo maso ljudstva za seboj. Oni so narodni, one so narodne v zvišenem pomenu besede, oni pa, ki hočejo pozitivno krščanstvo vreči iz šole, so sovražniki in izdajice svojega naroda. On ostane pri nekdanji svoji trditvi, da tista šola, katero je narodu dal liberalizem, je in ostane prokletstvo za narod. Narod zahteva od šole, da mu vzgaja otroke v duhu, ki veje med stariši in med narodom. Kot verne pošilja narod svoje otroke v šolo, in verne jih hoče imeti nazaj! Tako misli slovensko katoliško ljudstvo, tako misli ves narod slovenski!

Gospo, gospodične in gospodje, ako tudi imate veliko prestajati, bodri naj Vas zavest, da slovensko ljudstvo delovanje Vaše blagoslovja! V Vašem taboru stoji slovensko ljudstvo. Zadnje volitve so pokazale, kakih učiteljev si ljudstvo želi in kakšnih ne mara. Govornik razpravlja potem učiteljske candidature, s katerimi je narodno napredna stranka pokazala »v januarju« svojo ljubezen do učiteljstva, ker je kandidirala v takih krajih učitelje, o katerih je vsakdo vedel, da bodo propadli. Marekdo naprednih učiteljev že in camera cariatis premišluje, kako je liberalna stranka imela za norca učiteljstvo.

Govornik kliče krščansko mislečemu učiteljstvu: Trnjevo pot ima, kdor se bori za načela! A to pot stalnih načel hodite tako pogumno in nevstrašeno, kakor ste jo nastopili! Vaše vrste se bodo vedno množile, na konci tega pota pa se blišči sveti križ, kot znamenje gotove zmage!

Burno odobravanje vsega občinstva je kazalo, da je dr. Šustersič zadel pravo. O nadaljnjih govornih poročamo jutri.

Vrešenski dogodki in naši Poljaki.

Odsek, ki je bil izvoljen iz vseh poljskih strank deželnega zbora gališkega, da bi se posvetoval o korakih, ki naj se store z ozirom na dogodke v Vrešnu, je prišel do sklepa, da ne bi bilo v interesu Poljakov, ako bi se s strastno razpravo v deželnem zboru o vrešenski aferi na zunaj in znotraj že itak silno razburjeno javno mnenje razburjalo še bolj. Užaljenemu narodnemu čutu poljskega naroda se je itak dalo dovolj izraziti s tozadevno razpravo pred forumom Evrope, v državnem zboru dunajskem, in bi bila taka razprava v kakem deželnem zboru le problematične vrednosti. Na drugo stran pa bi se krivo tolmačilo, ako bi dež. zbor gališki, kjer so Poljaki v večini, molče prešel preko te afere, ki se ne tiče samo vseh Poljakov, temveč vsega humanno čutečega človeštva. Odsek sedmorice je radi tega sklenil, da se poda v zbornici proklamacija, ki izjavi popolno soglasje deželnega zbora gališkega s tozadevnim nastopom poljskega kluba v državnem zboru dunajskem. — No, poljski klub pač ne bo nikdar ničesar ukrenil, kar bi ne bilo po volji vladi.

Szellov novoletni govor.

Vodstvo ogrsko liberalne stranke se je včeraj z vodjo Podmanizkim na čelu poklonilo ministerskemu predsedniku Szellu, da mu izrazi svoja voščila k novemu letu in ga zagotovi svojega neomejenega zaupanja.

Szellov odgovor na to čestitko je bil zelo obširen. Prišel ga je s proslav-

ljanjem liberalizma. Omenjajoč zmage pri zadnjih državnozbornih volitvah je namreč izrazil željo, naj bi zastava liberalizma vedno vodila do zmage. Liberalizem je bronasta podlaga, na kateri se more razvijati enotna Ogrska. — Potem je prešel Szell na gospodarski položaj ter se posebno pečal z razmerjem mej obema državnima polovicama, ki se mora rešiti in pojasniti v najkrajšem času. Toda rešitvi se stavijo mnogovrstne zapreke od — avstrijske strani, kjer ovirajo delo skrajno nezdrave razmere radi narodnostnih prepričkov. Izvedba carinskega tarifa je povsodi težavna, posebno pa še v naši monarhiji, kjer se mora doseči edinost mej dvema carinskima ozemljema. No, Mažari se ničesar ne boje. Postopali bodo strogo v smislu obstoječih zakonov in ne bodo niti za las odstopili od svojih zahtev. 12. ura je odbila, kalendarij mejnarodnih trgovinskih pogodb poteka in največja odgovornost zadene onega, ki bi preprečil pravočasno rešitev te zadeve.

Konečno je Szell še enkrat udaril na liberalno struno in pozival zastopnike liberalne stranke, naj vlado z vsemi silami podpirajo na sedanjem potu. Pri tem pa smejo biti zagotovljeni, da jim vlada ne odtegne svoje pomoči. Deputacija je seve vsa navdušena vsprejela Szellove besede in zadovoljna odšla.

Razpor mej Nemčijo in Venezuelo.

Napete razmere v Venezueli so se sedaj omilile, ker so vladne čete po večjem delu udušile upor in pregnale vstaje čez kolumbijsko mejo. V boju z ustaši si je pa venezuelska vlada nakopala sovraštvo ali vsaj ostro nasprotstvo drugega faktorja, ki jej je lahko mnogo bolj nevaren, nego pa ustaši. Razpor je navstal mej Venezuelo in Nemčijo.

Nemško cesarstvo ima ob venezuelskem obrežju nekaj naselbin, pa tudi sicer biva mnogo Nemcev v ondotnih trgovinsko važnih mestih. Ti nemški podaniki so povodom zadnjega boja mej vstaji in vladnimi četami naravno morali občutiti marsikako škodo katere povrnitev sedaj opravičeno zahtevajo od venezuelske vlade. Toda to bi ne bilo še najhuje, ko bi vladne čete ne bile razdrle lep kos nemške železnice, ker se je vlada bala, da se je poslužijo vstaji. Za ta čin se hoče oficialna Nemčija masčevati in bo proti Venezueli postopala popolnoma tako, kakor pred nekaj časom Francija proti Turčiji.

V ta namen bo s svojimi četami zasedla razne venezuelske carinske postaje, dokler vlada ne plača zasebnikom za razno škodo 40 milijonov mark. Formalne vojske Nemčija ne bo napovedala, ker ve, da bi v tem slučaju zadela ob odločen odpor od strani severoameriških zveznih držav. Predsednik Roosevelt je neki že sedaj izjavil, da mu je skrajno neljubo, če se z državno silo iztirjujejo zasebni dolgovi, toda, ker se v tem slučaju Nemčiji res godi nekaka krivica, ne bo nasprotoval začasnemu pritisku na Venezuelo.

Vojna v Južni Afriki.

Buri so izpustili angleške ujetnike, katere so ujeli v boju pri Tweefonteinu. Pobrali so jim vso obleko in angleški junaki so morali korakati nazaj v angleška taborišča. Čuje se, da angleški vojni svet ni več tako strasten proti Burom in da nekateri člani prihajajo počasi do prepričanja, da se z Buri vojna ne bo končala tako, kakor so Angleži prvotno mislili.

Zmaga Dewetova pri Tweefonteinu je mnogo večja, kakor pa poročajo Angleži. Buri so zaplenili tri topove, 67 municijskih voz, 2000 pušk in 115 provijantnih voz. Ubityh je bilo 240 Angležev, ujetih pa 390. Predsednik Krüger je v ponedeljek sprejel tajnega odposlanca v zadevi miru.

Buri pravijo, da sklenejo mir samo pod naslednjimi pogoji: 1. Popolna neodvisnost in integriteta burskih držav. 2. Amnestija za ustaše v kapski koloniji. 3. Angleži morajo zopet sezidati porušene farne. Dokler Angleška teh pogojev ne izpolni, je mir nemogoč.

Razno.

Podržavljen je severno zahodne železnice. Z Dunaja se poroča, da se hoče vlada v slučaju, da se par-

lamentarično reši nagodba z Ogersko, lotiti vprašanja o podržavljenju severno zahodne železnice. To bo nekaka koncesija za one poslanske kroge, ki so zainteresirani pri tej železnici. — V novem kazenskem zakonu so nekateri hoteli ertati smrtno kazen. Sedaj se poroča, da smrtna kazen ostane, a se nekoliko omeji na gotove zločine. — Novi srbski vojni minister. Sedanji srbski poslanik v Cetinju, podpolkovnik v srbskem generalnem štabu, Bazil Antonić je imenovan novim srbskim vojnim ministrom. — Potovanje kitajskega dvora v Pekin. V Pekinu pričakujejo, da kitajski dvor 7. jan. t. l. odpotuje s posebnim vlakom iz Paotingfu, da se povrne v Pekin. — Pregarjanje kristijanov na Kitajskem. V Ninghiafu v provinciji Kansu so umorili Kitajci nekega francoskega misijonarja in veliko kristijanov. — Ruščina obligatni predmet v čeških srednjih šolah. V češkem dež. zboru je predlagal poslanec Šamanek, naj se v vse srednje šole s češkim učnim jezikom uvede obligatni pouk ruskega jezika. Razprava o tem predlogu se vrši v eni prihodnjih sej. — Protest mejnarodnega socialističkega odbora. Dne 30. m. m. je v Bruslju zboroval mejnarodni socialistički odbor, ki je mej drugim sklenil protest proti germanizaciji poljskih pokrajin in proti južnosrbski vojni. Zastopane so bile pri tem posvetovanju Francija, Nemčija, Nizozemska, Anglija, poljski socialisti, ameriške združene države in Argentinija.

Ljubljanski občinski svet.

(Seja dne 31. dec. 1901).

Vabilo k protestantom. Župan v predsedstvenih naznanilih naznanja, da bo protestantska občina dne 6. januarja praznovala 50letnico, odkar si je zgradila cerkev. Župan vabi obč. svetnike, naj se udeležijo te slavnosti. (!)

Proračun mestne klavnice za l. 1902 izkazuje 28.833 K 60 v. dohodkov in 46.436 K pokritja. Skl-ne se pozvati magistrat, naj predloži do prihodnjega oktobra proračun in načrte o razširjenju prašičjega hleva. Kot strokovnjak je v tej zadevi govoril obč. svetnik g. Predovič.

Zakasneli proračun in provizorij. Imenom finančnega odseka poroča obč. svetnik Senekovič o dovolitvi provizorija, češ, da se doslej finančni odsek ni mogel baviti s proračunom za l. 1902, ker ga župan še ni predložil. Župan obljublja, da bo tekom meseca januarja predložil o tem obč. svetu posebno tiskano poročilo. Obč. svet po tem poročilu dovoli, da se smejo za 2 meseca pobirati davki in priklade v isti visočini kot l. 1901.

Proračun mestnega loterijskega zaklada izkazuje prebitka 39.571 K 30 v., amortizacijskega zaklada tega posojila pa 83.975 K 22 v. dohodkov in istotoliko stroškov.

Šolski služkinji na mestni nemški dekliški osemrazrednici so zvišali plačo na mesečnih 20 glid.

Podeljene ustanove. Štiri cesar Franc Jožefove ustanove po 100 kron za učence in učenke c. kr. mestne obrtne strokovne šole se se oddale R. Poljancu, Mariji Rihter, Ani Trampuš in K. Kušter.

Proračun mestne elektrarne za l. 1902 izkazuje 5249 kron 21 v. prebitka. Pri števcih je bila lani 8601 žarnica, elektrika je gonila 39 motorjev, novih motorjev bo 25, od pavšalistov je proračunjen dohodek na 40.000 kron. Strošek za tok elektriške železnice je najmanj 100 kron na dan. Zniža se cena za normalne števe, ki služijo največ 5 žarnicam z močjo 15 sveč, od 16 na 9 kron. Obč. svetnik Šubic želi, naj bi župan posredoval, da bi poštna uprava postavila po Ljubljani lepše telegrafске kole. Po nasvetu direktorja mestne elektrarne se sklene naročiti za vse štiri kotle za svoto 1200 kron cevne zavarovalne ventile, ki omogočujejo večjo varnost oboja v elektrarni.

Vihar na Silvestrovo. Občinski svetnik Plantan predlaga, naj se o oddaji uradniških služb pri mestni elektrarni

razpravlja v javni seji in ne v tajni. Župan hoče llati to z nič kaj veselim obrazom na glasovanje, in pravi, da so se osebne stvari doslej reševale vedno v tajni seji, a obč. svetnik Proseno zahteva o tem besede ter pravi, da je župan sam spravil svoj čas zadevo o službi mestnega knjigovodje v javno sejo, torej ni res, kar pravi župan. Gotovi obč. svetniki pridejo preparirani od izvestne strani k sejam. Dimnik, trdi g. Proseno, je dal, še predno je prišel k seji, besedo, kako bo glasoval, in je dejal, da mora tako glasovati. Obč. svetnik Lenče izjavi, da se obč. svetu ni treba bati javnih sej, a on bode glasoval proti javni seji. Župan Hribar pravi na to, da se tudi od druge strani preparirajo obč. svetniki. Tako so obč. svetniki, ko se je šlo za večji donesek meščanski godbi, proti kateremu je on bil, ker je prepričan, da se meščanska godba ne da vzdržati, bili preparirani, predno so prišli k seji, da se zviša podpora. Zakaj bi se glede javnosti sej naredila izprememba? Ali je stvarna opozicija? (Obč. svetnik Plantan: Mislim da! Obč. svetnik Turk: Terorizirati se ne pustimo!) Obč. svetnik Proseno ga po krivici napada. Obč. svet je svoj čas sklenil, da se razpravlja o osebostih v tajni seji, in on je ta sklep izvrševal. (Klici: Ne vedno!) Ako se obč. svet pridruži predlogu Plantanovemu, potem bode dal vse stvari tajnih sej v javno sejo. Obč. svetnik Proseno konstatira, da je obč. svetnik Majaron nujno po telefonu klican k seji. Pri glasovanju je obč. svet v večino glasov sklenil v prilog tajne seje.

Zakaj je nastal vihar. Rezpisanih je bilo nekaj služb pri mestni elektrarni. Na mesto knjigovodskega asistenta protežirali so pristaši župana Hribarja g. Kuklo, katerega očem je obč. svetnik Grošelj. Najnovejša opozicija v obč. svetu trdi, da gosp. Kukla nima zadostnih sposobnostnih izpričeval in da bi moral na to mesto priti nekdo drug, ki popolnoma zadošča pogojem. V tajni seji je bil z večino glasov imenovan asistentom g. Kukla. Mi tu zopet konstatiramo, da je bil »Slovenec« obsojen, ker je obč. svetu predbacival posebno ljubezen do — tajnih sej. Kakor se čuje, se je baje sklenilo, da mora zapisnik o tej tajni seji ostati eno leto tajen. Od ostalih rezpisanih služb dobil je g. Hafner službo knjigovodskega oficijala, g. Svetlin pa službo kancelista. Novoletno voščilo županovo. V dolgem govoru je župan Hribar jemal slovo od starega leta, a slovo vzeti od županovega stola je menda pozabil... Našteval je razna dela, ki jih je občina izvršila. Stavbinsko gibanje se je zopet pričelo ozivljati. Prihodnje leto se bode zidalo v Ljubljani 16 novih hiš. Omenjal je prekladališče in tržnico ter rekel o pokopališču, »da se bode zadeva v smislu obč. sveta v kratkem res hitro izvršila«. Omenjal je zgradbo »cenene (!) elektriške železnice« in povedal, da so načrti za zgradbo obrtne šole presojeni in da se v kratkem pričakuje odlok naučnega ministerstva.

Drž. posl. mesta Ljubljane stvar bo potem, da dobi prispevek od države. Od finančne uprave se je doslo 3letno podaljšanje užitniškega zakupa. Vseučiliški odsek bode v kratkem poročal obč. svetu o korakih, katere bi bilo treba v zadevi vseučilišča še storiti. Potem pa je župan Hribar spustil svojo jezo zopet na »Slovenca«, češ da ne more zamolčati »grdobnih napadov na obč. svet« od strani »Slovenca«, ter je znano porotniško sodbo zopet obešal na veliki zvon. Pri tem je izjavil, da je našemu zastopniku dr. Brejcu dal na razpolago zapisnike tajnih sej, a da je na podlagi teh zapisnikov dr. Brejo se prepričal, da se »Slovenčev« napadi ne dajo dokazati in da je zato od zagovornišva odstopil.

(To je neresnica! Dr. Brejo zapisnikov tajnih sej zadnjih let, v katerih smo poročali na drobneje o občinski upravi, sploh ni dobil na upogled, ker se je izjavilo, da je bil storjen sklep, dotičnih zapisnikov tri leta ne dati v upogled!!

Iz zapisnikov prejšnjih let pa imamo nabranega sedaj zanimivega gradiva, ki mej drugim tudi kaže županovo stališče v zadevi aramtne hiše v Ljubljani. Zakaj pred ljubljanskimi porotniki nismo hoteli razširiti porotne razprave, smo povedali v znani svoji izjavi še pred sklepom ljubljanskih porotnikov! Župan Hribar naj tisto izjavo še prikrat prebere, pa bo vedel — kaj mislimo. Op. uredništva.)

Župan Hribar je dalje govoril, da se je v »Slovenca« o tajnih sejah mnogo govorilo in da so tudi v današnji seji nekateri obč. svetniki namigavali na tajno sejo, a v tajnih sejah ni nič najti, kar bi opravičevalo obsojenca. (To se je zdelo županu menda posebno važno povdarjati pred tajno sejo na Silvestrov večer l. 1901!) Župan prepričan, da bodeta obsojenca, »kar nima je utišjen žig sramote«, nadaljevala »svetohlinski očmi« svoje »nesramne napade«.

(Pred kratkim se je pa v Zagrebu, ko je agitiral za kreditno banko, s sladkovodenimi nasmehi približeval Hribar dr. Lampetu, in še le pred par dnevi se je slinil okoli njega, ki ima »žig sramote«, neki agent banke »Slavije!« Hribar govori o »nesramnih napadih«, ko ima vendar s Tavčarjem vred svojega Malovrha. Hribar govori o »svetohlinskih očeh!« Op. uredništva.)

Od te strani ne pričakuje poštene kritike, pač pa od strani ljubljanskega občinstva, ki pri volitvah kaže, da je zadovoljno z obč. upravo. (Privilegirane kaste! Opomba uredništva)

Kakor lani je tudi letos pričel župan s tem, da je pričel pripovedovati, da zaključuje mesto letos z znatnim prebitkom in da od vseh večjih mest v Avstriji je samo finančni položaj Opave boljši od mestnih financ ljubljanskih. Nam se le čudno zdi, da potem obč. svetniki celo leto tožijo o slabih finančnih razmerah in da je še-le nedavno dr. Tavčar izjavljal, da so te razmere slabe, pa — naj se delajo še taki proračuni. Tega se je menda zavedal tudi g. župan, zato je obžaloval, da so nekateri obč. svetniki pričeli tožiti v javni seji, da se mesto nahaja v finančni stiski. Obč. svetniki bi morali biti prepričani o »nevestnosti naših nasprotnikov«, ki zadevo izrabljajo proti obč. svetu. (!) Župan je po dolgem bahanju o dobrem stanju mestnih financ izjavil, da ako vlada ne odpše mestu 3% posojila, se bode morala »regulacija izvrševati iz »prebitkov«. Mi k temu govoru ne bomo pisali komentarja. Prebitek bode pokazala — bodočnost.

Imenom obč. svetnikov je voščil županu veselo novo leto dr. Bleiweis.

Res bridko je to, da gospod župan ljubljanskega stolnega mesta še celo pri novoletni gratulaciji ne more izhajati brez »Slovenca«. Ob novem letu obljubujemo g. županu, da bomo zasledovali še nadalje finančno stanje ljubljanskega mesta. Glede obsodbe »Slovenčeve« pa gospodu županu namigujemo le to: Kdo je bil tisti, ki je v občinskem svetu predlagal, da se naj toži »Slovenca«, ker je baje žalil čast in poštenost ljublj. obč. svetnikov? Bil je dr. Hudnik! Ta se je čutil najbolj razžaljenega! In ta je prvi moral iti! Bomo videli, kateri bo drugi moral iti!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. januarja.

Liberalna požrtvovalnost. O »Rodoljubu« smo že pred pol leta pisali, da zanj liberalci mečejo denar ven samo zato, ker mislijo, da nam bodo z njim izpodkopali med ljudstvom tla pred deželnozbornimi volitvami. Rekli smo tudi, da bo po volitvah ta liberalna požrtvovalnost temeljito opešala, ker liberalcu ni nič čez njegov žep. Zadnja lanska številka »Rodoljuba« prinaša res v »Vabilu na naročbo« sledeče klaverno vrstice: »V minolem letu je »Rodoljub« izhajal vsak teden. Izdajali smo ga vsak teden, ker so se vršile to leto deželnozbornske volitve in je bilo treba ljudstvo v večji meri podučevati, da bi ne zaostalo. Seveda je imela »Narodna tiskarna« velikansko škodo. Dajali smo »Rodoljuba« za 80 kr. na leto od teh 80 kr. pa je šlo za poštnino 52 kr., in ker smo nekaj tisoč potrebnih ljudem pošiljali list tudi brezplačno, znaša izguba v letošnjem letu več kakor 6000 goldinarjev.

V prihodnjem letu bo „Rodoljub“ izhajal zopet vsakih štirinajst dni, ker tako velike izgube, kakor smo jo imeli lansko leto, več ne zmagamo. Naročnina 80 kr. ali 1 K 60 vin. je tako nizka, da niti polovice vseh stroškov ne pokrije, vzlic temu pa bomo list nekoliko povečali, tako da bodo imeli bralci znatno več berila kakor doslej. — »Berilo«, katero objavlja »Rodoljub«, bo pač tako, kakor je bilo doslej, le še bolj surovo. Gospod Zavadl nima mnogo opravila, ker je treba le izstriči najgrše stvari iz »Nar.« in vtakniti v list duhovite članke znanega dopisnika, s katerim se bavimo mi le v »kotičku« ali pa v listku. A mi opozarjamo liberalce samo na to, naj vendar enkrat primerjajo »Rodoljuba« z »Domoljubom«! Tudi »Domoljub« stane samo 80 kr. na leto, a prinaša krasno gradivo, lepo sestavljeno, in poleg političnega berila še zabavne stvari in celo lepe ilustracije! Kje ste pa vi, liberalci, s svojo požrtvovalnostjo? Dokler ste mislili, da vam bo raskavi »Rodoljubov« papir pridobil mandate, ste zanj tisočake šteli in ga ljudem vsak teden zastoj usiljevali. Zdaj ste pa pogoreli med ljudstvom, in vam je grozno žal za denar, pa pravite: »Zdaj pa, neumni kmet, kajtenge sam plačaj, če jih hočeš imeti!« Kmet bo pa vsaj toliko pameten, kakor liberalni doktorji, in bo »Rodoljuba« nazaj poslal. Dokler so ga dobivali zastoj, so z njim poizkusili, zdaj pa, ko ga bo treba plačevati, se ga bodo moralizirali iznebiti. Vsekako je bilo škoda tolikega denarja za tako malo vsepa. To je zavest, s katero stopajo liberalni časnikarji v novo leto!

Osebnosti Kranjski dež. odbor je ugodil prošnji vodje kranjskih dobroteljskih zavodov vladnega svetnika g. dr. Alojzija Valenta pl. Marchthurnaza umirovljenje ter mu je izrekel zahvalo za njegovo delovanje. — Definitivnim okrožnim zdravnikom je imenovan g. dr. Ad. Wagner v Velikih Laščah. — Ministerski predsednik je imenoval okr. komisarja in lokalnega komisarja za agrarne operacije g. Fr. Župnika in okr. komisarja g. barona Ernsta pl. Schönbergerja deželno-vladnima tajnikoma za Kranjsko. — Mestni svet ljubljanski je v sinočnji tajni seji imenoval g. dr. Demetra vitez Bleiweisa mestnim zdravnikom, g. Jos. Hafnerja knjigovodskim oficijalom in g. Herm. Kukla knj. asistentom pri elektrarni, in g. J. Svetlina kancelistom pri magistratu.

Iz celovške škofije. C. gosp. stolni kaplan Jos. Hribar je imenovan za stolnega vikarja, č. g. stolni vikar G. Weis prevzame vodstvo Jožefove tiskarne; č. g. M. Paulitsch, kaplan v Volšbergu, je prestavljen za stolnega kaplana v Celovcu. — Razpisana je župnija Svinec do 31. januarja.

Za slovensko vseučilišče je s Koroškega odposlalo prošnje 51 javnih zastopov, društev itd.

Umrl je po dolgem hiranju vsled starosti č. g. Jurij Mercina, vikar v poklju v Sovodnjah, 84 let star. Rajnik je služboval v Stanjelu na Krasu, v Kredu, na Banjšicah in v Sovodnjah. Ko je stopil v pokoj, je šel nekaj let za duhovnega pastirja v Erzelj nad Vipavo. Kmalo se je pa vrnil v svoje priljubljene Sovodnje, če tudi je bil v Erzelju v najbližjem sosedstvu Goč, svojega rojstnega kraja. Bil je znan in povsod priljubljen vsled svoje ponižnosti in naklonjenosti priprostemu ljudstvu, s katerim je najraje občeval. Pogreb je bil v torek popoldne ob 3. uri v Sovodnjah. Bog mu daj večni mir! — Pri sv. Križu pri Trstu je umrl župnik č. gosp. Ivan Grubissa. — V Kamniku je večeraj umrl vpo-kojeni župnik č. g. Mihael Horvat, bivši župnik v Catežu ob Savi. Rojen je bil 28. sept. 1830, v mašnika posvečen 30. julija 1857. Pogreb bo jutri popoldne ob 9. uri. Svetila mu večna luč! — V Mariboru je umrl g. I. Kranjc, učitelj pri sv. Janezu na Dravskem polju. — V Radovljici je umrla gospa Jerica Hirschmann, roj. Gostičar.

Zaroke. V Sežani se je večeraj poročil sodni uradnik gospod Baltič. Na sv. večer poročili ste se hčerki vodje kmetijske šole na Grmu g. R. Dolenca, gđ. Ljudmila z g. dr. med. Arnošt Dereanijem, in gđ.

Olga z gosp. Bohuslav Skalickim, tehničnim voditeljem državnih vinogradskih zadev. — Gospod Dragotin Petter, ravnatelj podružnice »Ljubljanske kreditne banke« v Spljetu, se je zaročil z gđ. Štef. Oblak v Ljubljani.

G. Lier. Igravec slovenskega gledišča je bil odpuščen 18. dec. Rekel je, da ne more sprejeti takojšnje odpovedi, ker nima niti toliko, da bi mogel priti domov na Češko. 31. dec. dobi od Govekarja pismo, naj pride k g. Staretu in podpiše novo pogodbo; s to bi se angažiral za opero, opereto, dramo, za statista in za igre s petjem. To vse bi delal za 80 gld. mesečno, od katerih bi moral še 10 gld. plačevati nazaj na predujem. Soproge niso hoteli sprejeti nazaj. Dopoldan je govoril z g. Staretom. Ko je prišel zvečer, da podpiše pogodbo, je dobil odgovor, da ga ne marajo, ker dopoldne ni podpisal. Ldaj nima ničesa. Ker se ne more vrniti nazaj, prosil, da bi ga občinstvo podpiralo vsaj toliko, da more domov. Nase uredništvo sprejme rado kak dar za gosp. Liera.

Pri nedeljskem koncertu „Glasbene Matice“ bodeta najbolj zanimali simfonični pesmi »Divja žena« in »Golobek«, ki sta obe vzeti iz narodne pravljice in se naslanjata na Erbenovi baladi. Za lažje razumevanje podamo tu program obeh: »Divja žena«. I. Allegretto. V revni koči se otrok mirno igra s svojimi igračkami, mejtem ko mati kosilo kuha za moža, ki dela na polju. — Poco più animato. Otrok postaja nemiren, neče se igrati, začne jokati in kričati. Mati ga jezna svari, naj miruje, če ne, pride divja žena. Za trenotek to pomaga, dete se umiri. — Allegretto, tempo I. Otrok se iznova nekaj časa igra z različnimi igračkami. — Poco più animato. Ali zopet postaja nemiren, neha igrati se, kmalu joka in kriči na vse grlo. V jezi pokvari igrače in jih razmeče na vse strani. Mati si ne ve pomagati in v svoji jezi kliče: »Divja žena, pridi in vzemi poredneža!« — II. Andante sostenuto e molto tranquillo. Vrata se odpro. Suha, pošastna žena se počasi bliža. — Più animato. Shreščeim glasom, podobnim vihri, zahteva dete od prestrašene matere. — Allegro. V groznem strahu pogradi mati otroka in ga stisne k sebi. Divja žena se vedno bolj bliža in vedno silneje zahteva od matere otroka. Vname se divji boj zanj; divja žena strastno steza roke in s koščenimi dolgimi prsti grabi po njem, mati pa ihti in ga vedno bolj k sebi stiska. — Meno mosso, allegretto. Ura bje 12, divja žena izgine. — III. Andante, pozneje più lento. Oče preneha z delom na polju ter, nič hudega sluteč, mirno koraka domov. Blizu hiše postaja mu tesno pri srcu. — Poco á poco stringendo, maestoso. Ko vstopi, zagleda grozen prizor: mati leži nezavestna na tleh, roke ji oklepajo mrtvo dete. — »Golobek«. I. Andante. Marcia funebre. Plakaje stopa mlada vdova za rakvijo umrlega soproga. II. Allegro, pozneje andante. Čez leto dnij gre mlad zal fant po cesti, sreča zalujočo vdovo, jo tolaži in pregovarja, naj neha žalovati, in vzame njega za moža. — III. Molto vivace, pozneje allegretto grazioso. Vdova pozabi žalost ter praznuje hrupno in veselo svatbo z mladim ljubljnim ženinem. — IV. Andante. Grob prvega moža že krije trava, in v vzglavju je vzrastel hrast. Na hrastu gnezdi golobek in grli o grozovitosti zločestne žene, ki je svojega prvega moža zastrupila. Turbni ti golobji glasi sezajo ženi do srca. Spozna očitbe, vzbudi se ji pekoča vest, in od brezmejnih srčnih bolečin zblazni ter skoči v vodo. — V. Andante. Tempo. I. pozneje più lento, tempo di marcia. (Epilog.)

Za koncert „Glasbene Matice“ je pevska skušnja v petek zvečer ob 7,8 uri.

Štajersko deželno gospodarstvo. Tjaerski deželni proračun za prihodnje leto izkazuje 20.464.908 K potrebnim ter samo 10.726.273 K pokritja, tedaj primanjkuje 9.738.635 K, t. j. za 639.174 K več nego v tekočem letu. V pokritje primanjkljaja se bodo porabile iste doklade, kakor v letu 1901.

Dragocena stelja. Nehoté sevó je nastiala na Metlovi pri Pliberku neka žena svinjam — desetake. Imela je 4 desetake za-

vite v neki cunji, katera je prišla med smetje in tako pod svinje. Ko je pogrešla denar, so preiskali vse, ali zastoj; tu se spomni še nekdo, naj grede gledat k svinjam in res, ravno so jih grizle in trgale na male kosce. Vendar pa je le od enega nekaj manjkalo, tako da je dobila žena v Celovcu vse zopet nazaj.

Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi. Pri prvi volilni seji podpornega društva za slovenske visokošolce v Pragi bili so izvoljeni v odbor: predsednikom: nadinženar pri dež. odboru gosp. F. Tomšič, njega namestnikom: dež. svetnik g. dr. Bob. Franta, blagajnikom: advokat g. dr. I. Eitel z Hvozdomilu, tajnikom: akad. slikar g. Jos. Germ, odbornikom amanuensisa univ. knjižnice g. dr. Ivan Žmavc; namestnikoma sta bila voljena: c. kr. rud. nadkomisar g. Rad. Vidic in redaktor g. I. Kufner; revizorjema: advokat g. dr. K. Šebesta in revident drž. železnic g. Gr. Šporn. Že pri prvi seji pokazalo se je živo zanimanje za vele-važno društvo s pristopom med ustanovnike in člene; upati je, da bode tudi domovina spoznala veliki pomen tega društva ter se odzvala pozivu odborovemu z jednako požrtvovalnostjo.

Savinjska podružnica „Slov. plan. društva“ ima dne 5. t. m. prihodnjo nedeljo svoj občni zbor v Šoštanju.

Celjski Oechs je bil te dni zopet radi razžaljenja časti obsojen na 8 dni zapora. Oechs je razžalil Slovenca gosp. Sparhakelna.

Kipar Tončič je izložil v oknih prodajalne g. Žargita v Kamniku kipa sv. Antona pušč. in sv. Roka namenjena za Kraljevico v hrvatskem Primorju. Kipa sta fino izdelana in delata mojstru čast.

Nova podružnica Ciril-Methodove družbe. Dne 22. dec. se je v Globasnici na Koroškem ustanovila nova podružnica sv. Cirila in Metoda za Globasnico in okolico. Pristopilo je nad 30 udov, med temi dva ustanovnika. Udnine se je takoj vplačalo 72 K. Navdušenje in zanimanje za podružnico je jako veliko. V odbor so izvoljeni sledeči gg.: prvomestnik: Janez Jekl, župan; tajnik: Janez Dragasnik, kaplan; blagajnik: Jožef Konrad, posestnik v Štebnu; namestnika: Franco Čebul in Dragotin Harih. Če bo vlada, kar je le iz srca želeli, v kratkem potrdila pravila, namerava podružnica še pred postom napraviti veselico. Dal Bog novi podružnici veliko vspeha, naj združuje duh sv. Cirila in Metoda vse kmete v občini, da bodo trdno stali navzlic prizadevanju nasprotnikov odtujiti je slovensko-katoliški stranki.

Ljubljanske novice. Čarovna predstava bo danes ob 8. uri zvečer v restavraciji »Kat. Doma.« Vstopnina prosta. — Mestni magistrat je imel v preteklem letu 49.024 poslovnih vlog. — Ogenj v dimniku je bil v soboto pri Maliču. Ognjegasci so ogenj skoro pogasili. — Veliko nesrečo so večeraj preprečili ognjegasci. V Kirbiševi filijalki v Šelburgovi ulici je izpuhtel plin. Da bi pravčasno ne prišla pomoč, zgodila bi se velika nesreča. — Tujci v Ljubljani. V preteklem mesecu je v tukajšnjih hotelih in gostilnah bilo 1060 tujcev, za 180 več nego meseca decembra leta 1900 — Prijeta tatica. V Št. Jakobski cerkvi je bila večeraj pri tatvini zasačena 13 letna Marija Hadež. 31. dec. je bilo v Št. Jakobski cerkvi ukradenih čevljarjevi ženi Ivani Bias 7 K. — Tri desetake je zgubila delavčeva žena M. Z. od Prešernove ulice do Strelških ulic. — Zgubil je nek vojaški prostovoljec v mestu srebrno žepno uro s srebrno verižico. — Kako bodo spravili z elektriške železnice sneg? G. Žabkar je oddal vodstvu elektriške železnice stroje, ki bodo s posebnimi pripravami in tudi s primesjo soli topili sneg na tiru elektriške železnice. — Našla je Marija Oblak 60 kron denarja. — Kurje perje premotilo. Marija Mazi dala je kurje perje Mariji Kobilca »pukati«. Kobilca je perje vredno 60 kron prodala in je sedaj zaprta. — Prijet gratulant Frano Noč, ki je policijsko preganjan, prišel je svojim znancom v Ljubljano voščit novo leto. Ostražnik ga je prijel in peljal na rotovž voščit novo leto tudi policijskemu četu, ki ga nagradil s »špekhamro«. — »Blazena t. t. Vče-

raj je kradel okolu starinarjev neki Frano Bizjak. Ostražniki so ga prišli, a na magistratu je Bizjak simuliral, da je blazen. Zdravniki so izjavili, da je še preveč »brihten«.

Mestna elektrarna v Celovcu je dovršena. Po celovških ulicah bode gorela elektrika še le od 1. jan. 1903, ko preneha pogodba s plinovo tovarno.

Seja mestnega sveta tržaškega. Dne 23. t. m. so v tržaškem mestnem svetu nadaljevali podrobno razpravo o proračunu za leto 1902. Debate sta se udeležila Slovenca Fran Dolenc in dr. Rybař. Prvi je vprašal, kako to, da ima mestna tehtnica primanjkljaj, na kar mu je asesor dr. Artico odgovoril, da je temu kriv prostor in pa dve zasebni tehtnici. — Res je, da je tehtnica nameščena jako nesrečno, kar občutijo zlasti Kraševci, ki privražajo na trg seno in podobne pridelke. — Dr. Rybař je predlagal, naj bi se občina začela zopet pogajati z vlado v svrhu, da bi ista prevzela v lastno upravo občinski višji gimnazij in obč. višjo realko; na tak način bi se prihranilo na leto kakih 260.000 kron. — Svet. Ravasini je izrazil željo, naj bi vlada rajši prevzela obrtno šolo in pa trgovinsko in navtično akademijo. — Dr. Rybař je obširno odgovarjal Benussi, ki je rekel, da Rybařev predlog ni nič novega; spominja na neki govor Mojzesa Luzzatta proti takemu predlogu, ki je vrhovatil v tem, da ni nobenega poroštva, da bi vlada spoštovala italijanski značaj navedenih dveh zavodov. Kako misli v tem oziru vlada, izhaja iz dejstva, da je na državnih nemških srednjih šolah italijanščina le fakultativen predmet. Benussi je patetično vprašal dra. Rybařa, je-li Trst nemško mesto? Res je — je dodal, — da se nekaj časa sem Nemci in Slovani pripravajo o posesti Trsta, in baš zato mora govornik nasprotovati predlogu dr. Rybařa. Glede predloga svet. Ravasinja je omenil Benussi, da se občina pogaja z vlado glede trg. akademije in da je prevzela stroške obrtne šole samo zato, da je učni jezik italijanski. Dr. Rybař je odgovoril, da nikakor noče braniti nemških šol, ki jih v Trstu vzdržuje vlada, samo toliko omenja, da obiskuje te šole 70% italijanskih dečkov. Ako se torej italijanske rodbine ne obotavljajo pošiljati svoje otroke v nemške šole, bodo jih še rajši pošiljali v državne italijanske. Sicer pa se ne kaže toliko nezupnosti nasproti vladi, kadar se zahteva vseučilišče. Na to zadnjo opazko je repliciral zopet Benussi, da zamore univerzo ustanoviti le vlada, ker bi študije in izpiti na zasebnem vseučilišču ne imeli nobene veljave. Sicer pa je tudi Benussi izrekel grajo staršem - Italijanom, ki v svoji slepoti pošiljajo svoje otroke na nemške šole. — Potem je Ravasini odtegnil svoj predlog dočim je predlog dra. Rybařa padel z vsemi proti 4 glasovom naših svetnikov. Svet. Dolenc je zahteval pojasnila glede 1450 K nagrad — določenih učiteljem na italijanskih oddelkih v okolici. Tudi tajnik Bozzo je bil mnenja, da je ta postavka odvecna, ker so učitelji v okolici izjednačeni z onimi v mestu. Svet. Dolenc je zahteval, da se to postavko zbršje. Dr. Artico je rekel, da se dajejo te nagrade učiteljem v okolici za to, da ne prosijo tako pogostoma za premestitev v mesto! (Stvar je pač malce drugačna! Te nagrade se delijo za posebne politične zasluge. Op. ur.) Predlog svetnika Dolenca, da se da sirotišnici sv. Jožefa primerna podpora, se je odkazal šolskemu odseku. Končno sta še Rascovich in dr. Rybař malo pograjala okrajne zdravnike, ki ne vršijo svojih dolžnosti, kakor bi trebalo. Tudi sinoči (27.) je bila seja.

Nagloma umrla je kraginja Ernestina Auersperg, vojvodinja kočevska, rojena grafica Festetics.

Ponesrečil se je 27. m. mes. zidarski mojster Janez Povše v Šmartnem pri Ljubljani ko je popravljal streho svoje hiše. Padel je raz 4 metre visokega odra in si pri tem zlomil nogo ter se tudi sicer tako poškodoval, da bo težko okrevaj.

Nova slovenska fara v Ameriki so je ustanovila v Newburgu.

Kotiček za liberalce. »Narodov« poročevalce v dež. zboru je Malovrh. Ta človek je podaril za lajn. sez. dež. zbora poročilo, ki je vredno njegove poštenosti. V

poročilo kar mrgoli klicev „Zindra“, dočim noben poslanec tega klica ni rabil in ako bi se bil čul iz poslaniskih ust, dobil bi liberalci in „Narodov“ sefredakter odgovor, kakršnega zaslužijo. Na galeriji je neki liberalci zaklical „Zindra“, a udušili so ga klici o Plantanu in umolknil je. Toliko resnici na ljubo in na ljubo „Edinosti“, ki v svoji „resnicoljubnosti“ poročilo o seji posnema po — „Narodu“. — Razburjenje je zavladalo včeraj med ljubljanskimi liberalci. Fantje, ki pri stolnici poludne zvone, so pomotoma dvakrat opoludne zazvonili. Liberalci so upili, da dajo to „klerikalno lumparijo“ v „Narod“. Kaj, ako bi fantje dvakrat zazvonili poludne zato, ker se prvič liberalci niso odkrili? — „Narod“ se jezi, da je neki duhovnik pisмено nagovarjal svojega župljana, naj opusti „Narod“. Sklicuje se na obrtni zakon, češ s tem se dela škoda njegovi obrti! Ta je pa res lepa! Torej „Narod“ priznava sam, da je njegovo delovanje „obrti!“ Pisatelja Tavčar in Malovrh sta torej postala „obrtnika!“ Res, grozna krivica, če klerikalci tako motijo — pošteno obrt!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 1. jan. Cesar je odločil, da se kazensko postopanje proti tovarnarju Löwenfeldu, ki je v dvoboju usmrtil huzarskega poročnika pl. Soyka, ustavi.

Dunaj, 2. jan. Strankarski shod kršč.-soc. stranke za Nižjo Avstrijo se bode vršil dne 6. t. m. Razgovor bo o pripravah za deželnozborske volitve.

Dunaj, 2. jan. Včeraj je na Dunaju s čevljarskim šilom napadla služkinja prodajalke G angl svojo gospodinjino, ker ji le ta ni dala noveletnega darila, in gospodinjino težko ranila.

Dunaj, 2. januv. Razni časopisi poročajo, da so v Florenci aretirali nekega avstrijskega natakarja imenom Brandstätterja, ki je dunajski policiji ponudil razkritja o zaroti proti cesarju Francu Jožefu. Sumi se, da se ima opraviti s sleparjem, ki išče s tem materijelnega dobička.

Berolin, 2. jan. V noveletni noči je umoril urar Ples svojo ženo, tri svoje otroke in končno samega sebe. Vzrok brezdelnost.

Petrograd, 2. jan. „Vjedemosti“ javljajo iz Sarajeva, da se v kratkem izvede aneksija Bosne. Važne spremembe v administraciji Bosne pripravljajo pot končni rešitvi tega vprašanja.

Petrograd, 2. jan. Trije finski časopisi so za vedno prepovedani.

Meteorološko poročilo.
Srednja nad morjem 306 8 m. srednja srednji tlak 736 0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nabo	Priliv ali odliv v 24 urah
29. decembra. Fran Pavlin, učitelj, 61 let. Radeckega cesta 11. Caries pedis et cubiti.					
30. decembra. Marija Maier, šolskega nadzornika hči, 12 let. Breg 16. Peritonitis. — Ana Lošič, kuharica, 85 let. Poljanska cesta 20. ostarelost. — Marija Gestrin, zasebnica, 66 let. Kongresni trg 5. ostarelost.					
31. decembra. France Oblak, krojačev sin, 15 mes. Radeckega cesta 2. Bronchitis capil. — Ana Senegačnik, uradnikova vdova, 92 let. Emonska cesta 10. ostarelost.					
V bolnišnici:					
26. decembra. Ana Petročnik, kurilčeva žena, 68 let. srčna hiba.					
29. decembra. Katar Križaj, dnarica, 76 let, kap.					

Meteorološko poročilo.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nabo	Priliv ali odliv v 24 urah
31. 9. zveč.	746.2	0.3	sl. szah.	megla	
1. 7. zjut.	743.4	-2.0	sr. szah.	megla	0.8
2. 7. popol.	740.8	-0.9	sr. sever.		
1. 9. zveč.	738.6	-2.2	sr. szah.	megla	
2. 7. zjut.	734.7	3.5	sr. ssvzh.	megla	0.0
2. 7. popol.	731.1	5.0	sr. jzah.	oblač.	

Srednja temperatura torka 0.4°, norm. — 2.5°
Srednja temperatura srede 0.6°, normale — 2.6°.

Zitne cene

dne 31. decembra 1901.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad 1902	K 9.24	do 9.25
Rž za pomlad 1902	7.78	7.79
Koruzza za maj-junij 1902	5.79	5.80
Oves za pomlad 1902	7.64	7.65

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april 1902	K 9.01	do 9.02
Rž za april 1902	7.46	7.47
Oves za april 1902	7.66	7.66
Koruzza za maj 1902	5.43	5.48

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 8.80	do 9.55
južne žel.	8.95	9.10
Rž	7.55	7.75
Ječmen	7.20	8.60
ob Tisi	6.75	7.75
Koruzza ogerska, stara	5.65	5.75
nova	5.40	5.50
Činquant	6.60	7.00
nova	6.20	6.50
Oves srednji	7.60	8.80
Fižol	7.75	10.75

Leštilni odtiskalni papir,

odlikovan na svetovni razstavi v Čikogi. Preprosto uporabljiv za posnemanje poljubnega lesovja pri pehištvu, vratih itd. Dobiva se pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani**, Franciskanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 228 20 11-4

Hiša je na prodaj

v Kolodvorskih ulicah št. 14 iz proste roke po primerni ceni. 1261 3-2

Več se izve ravno tam pri lastnici hiše.

V najem se dá lokal oziroma prodá se stara, dobro upeljana 1261 4-1

specerijska trgovina,

združena z žganjetočem, v nekem trgu na Dolenjskem.

Pri prevzetju zahteva se ena tretjina, t. j. okolu 1000 kron, na račun. Drugo pod zmernimi pogoji.

Naslov se izve pri upravnistvu „Slovencea“.

Takoj se oddá 4 3-1

služba organista (cecilijanca) in cerkvenika

s prostim stanovanjem, vžitkom 3 njiv, hoste in travnika, ter 250 gid. plače.

Župni urad v Šempetru pri Novem mestu, dne 31. decembra 1901.

Katoliška bukvarna

v Ljubljani

prilporeča:

Missale Romanum (v obliki male pole) l. 1901, najnovejšimi mašami, in sicer:

1. V črnem usnji z marmor. ali rudečo obrezo	K 43-20
2. V črnem usnji z zlato obrezo	K 44-40
3. V rudečem šagrinu z zlato obrezo	K 50-

Dobiti je ta misal tudi v še finejšem vezanju.

Missale Romanum (v četvorki) l. 1901, z najnovejšimi mašami, in sicer:

1. V črnem usnji z marmor. ali rudečo obrezo	K 36-
2. V črnem usnji z zlato obrezo	K 38-
3. V rudečem šagrinu z zlato obrezo	K 42-

Dobiti je tudi v še finejši izdaji.

Cene veljajo s proprijem vred za katerokoli škofijo. — V zalogi so misali s proprijem naslednjih škofij: Ljubljanske, goriške, krške, lavantinske, poreško-puljske, tržaške in ogersko-hrvatskih.

Missae pro defunctis (v obliki male pole):

V črnem usnji z rudečo obrezo	K 7-20
V črnem usnji z zlato obrezo	K 8-40

Missae pro defunctis (v četvorki):

V črnem usnji z rudečo obrezo	K 6-
V črnem usnji z zlato obrezo	K 6-96

Za one čast. gospode, ki zaradi slabega vida smejo vedno maševati de Beatae:

Missale ad usum sacerdotum caecotentium

(v obliki male pole):	
V črnem usnji z zlato obrezo	K 19-20.

Poštna odpraviteljica in telegrafistinja

s prav dobrimi spričevali išče službe in je pripravljena jo takoj nastopiti, če treba. 1247 6-3
Naslov je: **A. K. E., poste restante Vipava.**

Izredna prilžnost za nakup!

Tovarna za plahte mi naroča, naj prodam ostarek za polovično ceno. Posudim toraj jako fine, težke, nerazcuse

prve vrste zimske konjske plahte

izvratnega dela, mehke, gorke, s pisanimi robovi, pripravne tudi za odejo na postelo, v prav mrtev kup. Cene: Komad vrste A, 170x190 cm, 4 K; vrste II, fineše, 5 K; III, najfinejša vrsta C, za gospodo, Duble, dvojarvne, 150x200 cm, ki celega konja pokriva, 7 K. Pošljim le najboljše plahte, brezmadežne, mehke, debele, močne. Dobiva veliko naročil za graščoske hieve, posestva, zavode itd. Nevarnosti ni nobene, ker nazaj vzamem blago, ako ne ugaja.

Proti povzetju pošlja **M. Rundbakin, Dunaj, IX., Berggasse 3.** 1116 10-7

Gabrijel Piccoli

lekarnar, „pri angelu“

v Ljubljani, Dunajska cesta

dvo rni založnik Nj. svetosti papeža Leona XII.

Podpisane si usoja naznaniti Vašemu blagorodju, da se je doposlana tinktura za želodec rabila z dobrim vspohom pri želodnem ter črevesnem kataru, kakor tudi v boleznih na jetrih in obistih.

Gradec, dne 2. februarija 1897.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Provincijal:

F. Emanuel Leitner, višji zdravnik.

Ze mnogo časa svetujem vsem, kateri trpijo na bolečinah v želodcu in nerednostih v črevesih, da uporabljajo Vašo izvrstno želodčno tinkturo, koje sem jaz sam uporabljal s prav izvrstnim vspohom. Z odličnim spoštovanjem

II. 8 25 1 **Don Peter Franceschini**, župnik.

Mo mjan (Istra), dne 6. oktobra 1900.

Naznanilo.

Usejam si cenjenemu občinstvu uljudno naznaniti, da sem prevzel staro znano

restavracijo Koslerjeve pivovarne

v Spodnji Šiški

ter bodem sárbel, da bode slavno občinstvo dobilo dobro pijačo, ukusna gorka in mrzla jedila vsaki čas ob točni potrežbi.

1231 3-2

Otvoritev dne 5. januarija 1902.

Na obilen obisk vahi

Franz Klanšek.

Tvrdka Šupevc v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3

uljudno naznanja prečast. svojim odjemalcem, da bode kot slej tudi v bodoče iz vrševala vsa ji naklonjena naročila.

1266 3-2

Dunajska borza.

Dne 31. decembra.

20 mark	23-44
20 frankov (napoleonov)	19-04
Italijanski bankovci	93-60
C. kr. cekini	11-31

Dne 31. decembra.

3-2% državne srečke l. 1853, 250 gid.	190-
5% državne srečke l. 1860, 100 gid.	171-50
Državne srečke l. 1884, 100 gid.	-
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96-80
Tisne srečke 4% 100 gid.	147-50
Dunavske vravnave srečke 5%	265-

Dunavske vravnave posojilo l. 1878	105-75
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94-60
Priporočilne obveznice državne železnice	434-
južne železnice 3%	318-
južne železnice 5%	119-30
dolenjskih železnice 4%	-
Kreditne srečke, 100 gid.	403-
4% srečke dunav. parohr. družbe, 100 gid.	500-
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gid.	50-
Ogerskoga	24-
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gid.	17-30
Rudolfove srečke, 10 gid.	74-

Savtrrove srečke, 40 gid.	230-
St. Genois srečke, 40 gid.	250-
Waldsteinove srečke, 20 gid.	-
Ljubljanske srečke	73-
Akcije anglo-avstrijske banke, 300 gid.	261
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. w.	554
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gid.	862
Akcije južne železnice, 200 gid. sr.	73-50
Splošna avstrijska stavbinska družba	145-
Montanska družba avstr. pian.	393-
Trboveljska prometarska družba, 70 gid.	420
Papirnih rubljev 100	253-

20 mark	23-44
20 frankov (napoleonov)	19-04
Italijanski bankovci	93-60
C. kr. cekini	11-31

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavaroavanja za zube pri zrebzanjih, pri iztrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako trefbanje. Kulianina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba „MERCUR“ l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarah, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocoga obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.